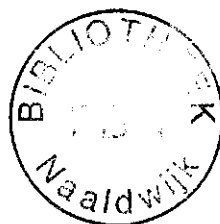

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Kruisbroekweg 5, Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700, fax 0174-636835

RASSENONDERZOEK RADIJS

2e Beoordeling Vroege Zomerteelt 1996

Project 1310

L. Hogendonk
P. Steenbergen

Naaldwijk, september 1996

Intern verslag 67

2204090

INHOUD

Tabel

1. Proefopzet

Proefgegevens	1
De rassen en hun inzenders	2

2. Waarnemingen

Toelichting bij de tabellen	
Samenvatting van de beoordelingen in cijfers	3
Overzicht van de produktiegegevens	4
Verdeling van de cijfers die werden gegeven als beoordeling op voosheid	5
Samenvatting van de gemaakte opmerkingen bij de beoordelingen	6
Overzicht houdbaarheidsgegevens	7
Overzicht fusariumtoets	8

1. PROEFOPZET

In de tweede beoordeling vroege zomerteelt van 1996 werden drie nieuwe radijsselecties c.q. rassen uit de eerste beoordeling op hun gebruikswaarde voor de praktijk beproefd. Saxa Rafine werd als vergelijkingsras aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in 4-voud op de bedrijven van:

- C. v. Dorsser te Oostvoorne
- H. Peeters te Monster
- G. v. Marrewijk te 's-Gravenzande
- Janssen en Zn. te Schaijk

Tabel 1 - Proefgegevens

	v. Dorsser	Peeters	Marrewijk	Janssen
Zaaidichtheid	328	305	296	296
Zaaidatum	26-03	18-04	26-04	22-04
Beoordelingsdata	29-04	17-05	24-05	23-05
Aantal beoordelaars	6	8	6	5
Eigen ras	Caravella	Nevadar	Sirri	Sirri

Zaadfractie:

VZA 2.50 - 2.75

VZB 2.50 - 2.75

VZC 2.75 - 3.00

VZD 2.50 - 2.75

Tabel 2 - De rassen en hun inzenders

Code	Ras	Herkomst
VZA	E 1064	Enza
VZB	39-10 RZ	Rijk Zwaan
VZC	Gudar	S & G Seeds
Vergelijkingsras:		
VZD	Saxa Rafine	Rijk Zwaan

2. WAARNEMINGEN

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, medewerkers van veiling Westland en de medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- knolvorm
- kleur knol
- looflengte
- geel lobblad
- kleur loof
- vroegheid
- uniformiteit knollen
- hoeveelheid afval
- gebruikswaarde van de bos
- gebruikswaarde van het zakje

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op de beoordelingsdata werd de mate van voosheid bepaald door medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

Bij de houdbaarheidsproeven is na ± 7 dagen bewaren gekeken naar de bladkleur en eventuele indroging van de knollen.

Verder is een fusariumtoets uitgevoerd aan jonge plantjes (± 10 dagen oud).

Alle resultaten worden weergegeven in de volgende tabellen.

Toelichting bij de tabellen

Cijfers: knolvorm	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
knolkleur	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
looflengte	4 = te kort	7 = goed	9 = te lang
hoeveel geel lobblad	4 = zeer veel	7 = goed	9 = geen
kleur loof	4 = te licht	7 = goed	9 = te donker
vroegheid	4 = laat	7 = goed	9 = zeer vroeg
uniformiteit knollen	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
hoeveelheid afval	4 = zeer veel	7 = goed	9 = zeer weinig
gebruikswaarde bos	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
gebruikswaarde zakje	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed

Dor = Dhr. van Dorsser

Pee = Dhr. Peeters

Mar = Dhr. van Marrewijk

Jan = T. Janssen en Zn.

VZD = Saxa Rafine

Z = eigen ras tuinder

Gem = Gemiddelde van de proefplaatsen

Tabel 3 - Samenvatting van de beoordelingen in cijfers

KNOLVORM

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	7.0	6.9	6.6	6.5	6.7
VZB	6.2	5.7	5.9	5.6	5.8
VZC	6.5	5.7	5.8	6.6	6.1
VZD	6.2	5.6	5.9	5.7	5.8
Gem.	6.5	6.0	6.0	6.1	6.1

KNOLKLEUR

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	6.5	6.8	6.7	6.7	6.7
VZB	6.6	6.1	6.0	6.6	6.3
VZC	7.1	7.0	6.7	7.1	7.0
VZD	6.7	6.5	6.2	6.5	6.5
Gem.	6.7	6.6	6.4	6.7	6.6

LOOFLENGTE

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	7.1	6.9	8.4	7.2	7.4
VZB	6.0	5.8	7.0	6.1	6.2
VZC	7.6	7.0	8.2	7.4	7.6
VZD	7.1	6.3	7.2	7.0	6.9
Gem.	6.9	6.5	7.7	6.9	7.0

HOEVEELHEID GEEL LOBBLAD

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	6.8	7.4	5.5	6.7	6.6
VZB	7.1	7.5	7.0	7.2	7.2
VZC	6.4	7.5	5.6	7.4	6.7
VZD	6.2	7.5	6.1	7.3	6.8
Gem.	6.6	7.4	6.0	7.1	6.8

KLEUR LOOF

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	7.1	6.9	6.3	6.4	6.7
VZB	7.6	7.2	7.5	7.2	7.4
VZC	6.6	7.0	6.7	6.6	6.7
VZD	7.1	7.1	7.4	6.7	7.1
Gem.	7.1	7.0	7.0	6.7	7.0

VROEGHEID

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	7.2	7.0	7.2	6.6	7.0
VZB	6.0	5.9	6.2	6.1	6.1
VZC	7.8	7.3	7.6	7.4	7.5
VZD	6.9	6.2	6.6	6.6	6.6
Gem.	7.0	6.6	6.9	6.7	6.8

UNIFORMITEIT KNOLLEN

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	6.8	6.4	6.4	6.7	6.6
VZB	6.4	5.6	6.1	5.8	6.0
VZC	7.2	6.5	6.7	7.1	6.9
VZD	6.0	5.7	5.9	6.1	5.9
Gem.	6.6	6.1	6.3	6.4	6.4

HOEVEELHEID AFVAL

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	7.7	7.5	7.7	7.0	7.4
VZB	7.8	6.4	6.6	6.7	6.9
VZC	8.1	8.2	8.1	7.7	8.0
VZD	7.6	7.6	7.2	7.7	7.5
Gem.	7.8	7.4	7.4	7.3	7.5

GEBRUIKSWAARDE BOS

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	6.5	6.7	5.4	6.1	6.2
VZB	5.8	5.2	5.6	5.4	5.5
VZC	6.4	6.1	5.5	7.1	6.3
VZD	5.8	5.6	5.5	5.9	5.7
Gem.	6.2	5.9	5.5	6.1	5.9

GEBRUIKSWAARDE ZAKJE

bedr	Dor	Pee	Jan	Mar	Gem.
VZA	6.7	6.7	6.4	6.2	6.5
VZB	5.5	5.0	5.5	5.3	5.3
VZC	7.0	6.3	6.5	7.2	6.7
VZD	6.2	5.6	5.7	5.7	5.8
Gem.	6.4	5.9	6.0	6.1	6.1

Tabel 4 - Overzicht van de productiegegevens

% GEKIEMD

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	91.7	92.2	90.5	92.9	91.8
VZB	96.3	98.3	100.3	100.3	98.8
VZC	99.7	94.9	96.1	95.3	96.5
VZD	98.3	97.3	98.8	92.9	96.8
Gem.	96.5	95.7	96.4	95.4	96.0

% BOSBAAR

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	86.7	88.5	86.3	86.5	87.0
VZB	92.0	87.8	96.7	94.4	92.7
VZC	97.3	92.9	94.6	92.4	94.3
VZD	95.3	91.9	93.7	88.5	92.4
Gem.	92.8	90.3	92.9	90.4	91.6

% KLASSE 17 - 20

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	3.7	1.0	1.8	1.8	2.1
VZB	3.7	4.1	3.3	5.9	4.2
VZC	0.3	1.0	0.0	1.2	0.6
VZD	2.0	5.1	2.7	3.2	3.2
Gem.	2.4	2.8	1.9	3.0	2.5

% KLASSE 20 - 25

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	25.7	40.5	12.5	21.8	25.1
VZB	49.7	59.8	32.7	43.2	46.4
VZC	9.7	33.1	8.3	10.6	15.4
VZD	47.0	60.8	31.5	32.4	42.9
Gem.	33.0	48.6	21.3	27.0	32.5

% KLASSE 25 - 29

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	49.7	45.9	61.6	56.8	53.5
VZB	36.0	24.0	56.8	42.9	39.9
VZC	67.3	58.8	57.7	55.6	59.9
VZD	43.7	26.0	53.9	47.4	42.7
Gem.	49.2	38.7	57.5	50.7	49.0

% KLASSE > 29

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	7.7	1.0	10.4	6.2	6.3
VZB	2.7	0.0	3.9	2.4	2.2
VZC	20.0	0.0	28.6	25.0	18.4
VZD	2.7	0.0	5.7	5.6	3.5
Gem.	8.3	0.3	12.1	9.8	7.6

% NIET BOSBAAR

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	5.0	3.7	4.2	6.5	4.8
VZB	4.3	10.5	3.6	5.9	6.1
VZC	2.3	2.0	1.5	2.9	2.2
VZD	3.0	5.4	5.1	4.4	4.5
Gem.	3.7	5.4	3.6	4.9	4.4

% NIETEN

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	5.0	3.4	4.2	6.5	4.8
VZB	4.3	10.5	2.4	5.9	5.8
VZC	2.3	1.7	1.2	2.9	2.0
VZD	2.7	5.1	2.1	3.2	3.3
Gem.	3.6	5.2	2.5	4.6	4.0

% GESCHEURD

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	0.0	0.3	0.0	0.0	0.1
VZB	0.0	0.0	1.2	0.0	0.3
VZC	0.0	0.3	0.3	0.0	0.2
VZD	0.0	0.3	3.0	0.6	1.0
Gem.	0.0	0.3	1.1	0.1	0.4

% INTEELT

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
VZB	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
VZC	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
VZD	0.3	0.0	0.0	0.6	0.2
Gem.	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1

GEMIDDELD KNOLGEWICHT 17 - 20

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	3.5	3.9	3.5	3.9	3.7
VZB	3.5	4.3	3.9	3.9	3.9
VZC	3.5	3.4	*	3.3	3.4
VZD	4.3	4.4	4.6	3.6	4.2
Gem.	3.8	4.0	3.9	3.7	3.8

GEMIDDELD KNOLGEWICHT 20 - 25

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	6.5	6.9	6.7	6.8	6.7
VZB	6.4	6.9	6.8	6.7	6.7
VZC	6.6	8.7	7.4	6.5	7.3
VZD	6.8	7.5	7.1	7.1	7.1
Gem.	6.6	7.5	7.0	6.8	7.0

GEMIDDELD KNOLGEWICHT 25 - 29

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	9.8	10.5	10.1	10.5	10.2
VZB	9.2	9.9	10.0	9.8	9.7
VZC	10.3	11.2	11.1	10.9	10.9
VZD	9.5	9.9	10.0	11.1	10.1
Gem.	9.7	10.4	10.3	10.6	10.2

GEMIDDELD KNOLGEWICHT > 29

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	13.0	17.5	13.5	15.8	15.0
VZB	13.1	*	14.0	15.3	15.0
VZC	13.7	*	14.0	14.4	14.9
VZD	13.5	*	13.3	14.2	14.5
Gem.	13.3	17.5	13.7	14.9	14.8

GEMIDDELD KNOLGEWICHT BOSBARE KNOLLEN

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	8.9	8.9	9.9	9.8	9.4
VZB	7.6	7.6	8.8	8.2	8.0
VZC	10.6	10.3	11.7	11.3	11.0
VZD	8.2	8.0	9.1	9.5	8.7
Gem.	8.8	8.7	9.9	9.7	9.3

TOTAAL GEWICHT BOSBARE KNOLLEN

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	575	581	715	717	647
VZB	528	493	717	652	597
VZC	775	706	930	885	824
VZD	586	544	714	715	640
Gem.	616	581	769	742	677

UNIFORMITEITSINDEX (sdev gewicht bosbare knollen)

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	2.02	1.61	1.83	1.77	1.81
VZB	1.73	1.48	1.80	1.90	1.73
VZC	1.67	1.51	1.91	2.07	1.79
VZD	1.77	1.51	1.93	1.99	1.80
Gem.	1.80	1.52	1.87	1.93	1.78

Tabel 5 - Verdeling van de cijfers die gegeven werden als beoordeling op voosheid

Per ras werd 1 veld van 25 stuks beoordeeld op de bedrijven van van Dorsser, Peeters, van Marrewijk en Janssen.

Dorsser

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VZA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	24
VZB	0	0	0	0	0	0	2	2	0	21
VZC	0	0	0	0	0	0	2	3	0	20
VZD	0	0	1	0	1	1	0	1	0	21

Peeters

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
VZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	
VZB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	
VZC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	
VZD	0	0	0	0	0	0	0	1	1	23	1 x glazig

van Marrewijk

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VZA	0	0	0	0	0	0	0	1	1	23
VZB	0	0	0	0	0	0	0	0	1	24
VZC	0	0	0	0	0	0	0	0	1	24
VZD	0	0	0	0	0	1	0	1	2	21

Janssen											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
VZA	0	0	0	0	0	2	0	3	3	19	1 x glazig
VZB	0	0	0	0	0	0	0	0	4	21	5 x glazig
VZC	0	0	0	0	0	0	0	0	5	20	1 x glazig
VZD	0	0	0	0	0	0	1	2	1	21	2 x glazig

Tabel 6 - Samenvatting van de gemaakte opmerkingen bij de beoordelingen

van Dorsser

Ras	opmerkingen
VZA	grauw (3x), puntig, dof, schietneiging
VZB	donkere knolkleur (3x), staart
VZC	puntige knolvorm (2x), te hoog (2x)
VZD	

Peeters

Ras	opmerkingen
VZA	groeiringen, zwarte in
VZB	tollig (2x), grauw (3x), slechte vorm, hooggrond, puntig (2x)
VZC	hooggrond (2x), staart, variabele vorm, groeiringen, tollig, slechte vorm, puntig (2x), lange knol
VZD	tollig, groeiringen (2x), staart, punt

van Marrewijk

Ras	opmerkingen
VZA	dikke staart, punt
VZB	puntig (5x), hoog, taps
VZC	groeiringen
VZD	variabele looflengte, ringen (2x), hooggrond (3x), punt, witte punt

Janssen

Ras	opmerkingen
VZA	nieten
VZB	donkere kleur, dof, ringen, puntig, zware staart
VZC	donkere kleur, puntig, roffelige huid, te hoog, dof
VZD	paars, roffelige huid, ringen

Tabel 7- Overzicht houdbaarheidsgegevens

HOUDBAARHEID BLAD*

bedr	DOR	PEE	MAR	JAN	Gem.
VZA	4.0	4.0	5.5	5.0	4.6
VZB	5.5	6.5	6.0	6.0	6.0
VZC	4.5	5.5	5.5	6.0	5.4
VZD	5.5	6.5	6.0	6.0	6.0
Gem.	4.9	5.6	5.7	5.7	5.5

* Een hoger cijfer betekent donkerder van kleur na $\pm$ 7 dagen

Tabel 8 - Overzicht fusariumtoets (absolute aantasting 14 en 17 dagen na besmetting met fusarium; waarnemingen op een schaal van 0 - 3)

Ras	na 14 dagen	na 17 dagen
VZA	0.20	0.42
VZB	0.70	1.03
VZC	1.72	2.15
VZD	0.62	0.83
Arista	0.03	0.05
Summerred	1.07	1.43

L.s.d.5%   0.392   0.435